

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในครั้งนี้ ผู้ประเมินประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Strufflebeam,D.L.,1983: 123) โดยแบ่งการประเมินเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 การประเมินโครงการก่อนดำเนินงาน (Preliminary Evaluation) ระยะที่ 2 การประเมินผลโครงการระหว่างดำเนินงาน (Formative Evaluation) ระยะที่ 3 การประเมินผลโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Summative Evaluation) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 2) ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 3) ประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และ 4) ประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561

ในการประเมินโครงการทั้ง 3 ระยะผู้ประเมินกำหนดการประเมินในแต่ละระยะ ดังนี้ การประเมินโครงการระยะที่ 1 เป็นการประเมินโครงการก่อนดำเนินงาน (Preliminary Evaluation) ทำการประเมินตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 การประเมินโครงการระยะที่ 2 เป็นการประเมินโครงการระหว่างดำเนินงาน (Formative Evaluation) ทำการประเมินตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 และการประเมินโครงการระยะที่ 3 เป็นการประเมินโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Summative Evaluation) ทำการประเมินตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

5.1 สรุปผลการประเมินโครงการ

ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ตามรูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) โดยมีผลการประเมินตามระยะเวลาการประเมิน และวัตถุประสงค์การประเมิน ดังนี้

ผลการประเมินโครงการระยะที่ 1 การประเมินโครงการก่อนดำเนินงาน (Preliminary Evaluation)

ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ก่อนดำเนินงาน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) และด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) จำนวน 2 วัตถุประสงค์ โดยดำเนินการประเมินระหว่างวันที่ 1-31 พฤษภาคม 2561

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้แก่ การประเมินด้านความสำคัญของการจัดทำโครงการ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ และความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการมีผลการประเมิน ดังนี้

5.1.1 ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$, S.D.=.40) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประเด็นความสำคัญของการจัดทำโครงการมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$, S.D.=.58) รองลงมาได้แก่ ประเด็นความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$, S.D.=.53) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประเด็นความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D.=.62) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ($\bar{x} \geq 3.50$, S.D. ≤ 1.00) ซึ่งจากผลการประเมินด้านบริบทดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เป็นโครงการที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องและเหมาะสมสามารถที่จะดำเนินโครงการให้ประสบผลสำเร็จได้ และเป็นโครงการที่จะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา คุณภาพของผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นโครงการที่มีความสำคัญจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโครงการนี้ให้บรรลุผลต่อไป และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ก่อนดำเนินการ จึงสมควรที่จะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสนับสนุนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินการโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้แก่ การประเมินความพร้อม ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ความเหมาะสมของงบประมาณ ด้านความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ และ ด้านความพร้อมของกระบวนการ ขั้นตอนที่จะใช้ในการดำเนินการ มีผลการประเมิน ดังนี้

5.1.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.07, S.D.=.47$) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประเด็นด้านความพร้อมของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.16, S.D.=.63$) รองลงมาได้แก่ ประเด็นด้านความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.15, S.D.=.68$) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือประเด็นด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.98, S.D.=.69$) ซึ่งทุกประเด็นผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ($\bar{x} \geq 3.50, S.D. \leq 1.00$) ซึ่งจากผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีบุคลากรที่มีความพร้อมในการดำเนินโครงการ มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ มีสำนักงานที่มีความพร้อมและเพียงพอกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการกระบวนการขั้นตอนที่จะใช้ในการดำเนินการมีความถูกต้องพอสมควร และงบประมาณที่ได้รับมีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดให้ดำเนินการในโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สามารถที่จะดำเนินโครงการให้ประสบผลสำเร็จได้ จึงสมควรที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะอนุมัติให้ดำเนินการโครงการนี้ต่อไป

ผลการประเมินโครงการระยะที่ 2 การประเมินผลโครงการระหว่างดำเนินงาน (Formative Evaluation)

ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ระหว่างดำเนินงาน ได้แก่ ด้านกระบวนการ (Process) จำนวน 1 วัตถุประสงค์ โดยดำเนินการประเมินระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2561–15 มีนาคม พ.ศ. 2562

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้แก่ การประเมินกระบวนการ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดทำและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยต้นสังกัด มีผลการประเมิน ดังนี้

5.1.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ ตามความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้านกระบวนการทั้ง 5 กิจกรรม ผลการประเมินในภาพรวมพบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.13, S.D.=.70$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ($\bar{x} \geq 3.50, S.D. \leq$

1.00) เมื่อแยกเป็นรายข้อตามประเด็นการประเมิน เรียงลำดับจากผลการประเมินฯ ที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า หัวข้อกระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69, S.D.=.46$) รองลงมาได้แก่ หัวข้อกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63, S.D.=.51$) ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ส่วนกระบวนการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยได้แก่ กระบวนการจัดทำและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.44, S.D.=.39$) กระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.90, S.D.=1.01$) และกระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.89, S.D.=1.13$) และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ซึ่งจากผลการประเมินด้านกระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ หากสถานศึกษามีความประสงค์ให้ดำเนินการโครงการต่อไป ควรต้องมีการปรับปรุง แก้ไข พัฒนากระบวนการดำเนินงาน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 3) ด้านการจัดทำและส่งรายงานการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด

ผลการประเมินโครงการระยะที่ 3 การประเมินผลโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Summative Evaluation) ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านผลผลิต (Product) ที่ได้หลังการดำเนินโครงการ จำนวน 1 วัตถุประสงค์ โดยดำเนินการประเมินระหว่างวันที่ 16 มีนาคม – 30 เมษายน พ.ศ. 2562

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้แก่ การประเมิน 1) ผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และ 2) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษามีผลการประเมิน ดังนี้

5.1.4 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ (Summative Evaluation)

1) ผลการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยมีผลการประเมินด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ฯ ผลการประเมินความพึงพอใจฯ และผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นฯ ดังนี้

1.1) ผลการประเมินความเหมาะสมของผลการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26, S.D.=.62$) ไม่ผ่านเกณฑ์การ

ประเมินที่กำหนดไว้ ($\bar{X} \geq 3.50, S.D. \leq 1.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมพบว่า ผลการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75, S.D. = .32$) และผลการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีความเหมาะสม ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70, S.D. = .30$) ทั้งสองรายการผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ส่วนกิจกรรมที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยควรได้รับการปรับปรุง แก้ไข เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยและยังต้องได้รับการพัฒนาต่อไปได้แก่ 1) ผลการดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44, S.D. = .81$) 2) ผลการดำเนินการจัดทำและส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34, S.D. = .74$) และ 3) ผลการดำเนินการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.09, S.D. = .93$) ตามลำดับ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของผลการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พ.ศ. 2561 พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมมีผลการดำเนินการที่มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34, S.D. = .58$) ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ($\bar{X} \geq 3.50, S.D. \leq 1.00$) เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานเป็นรายกิจกรรมพบว่า ผลการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีความเป็นประโยชน์สูงสุดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86, S.D. = .22$) รองลงมาได้แก่ ผลการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77, S.D. = .23$) ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ส่วนผลการดำเนินกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ ผลการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68, S.D. = .80$) ผลการจัดทำและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.21, S.D. = .73$) และผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.18, S.D. = .94$) ตามลำดับ ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ส่งผลให้การประเมินความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของผลการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงสมควรได้รับการปรับปรุง แก้ไขในด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดทำและส่งรายงานการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด

1.2) ผลการประเมินความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการ ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อผลจากการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ มีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66, S.D. = .66$) ผ่านเกณฑ์การประเมินที่วิทยาลัยฯ กำหนด ($\bar{X} \geq 3.50, S.D. \leq 1.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นในการวางแผนการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้

ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70, S.D. = .69$) รองลงมาได้แก่ การดำเนินงานตามโครงการมีการชี้แจงและมีการประสานการทำงานร่วมกันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69, S.D. = .68$) การกำกับติดตามผลการดำเนินโครงการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65, S.D. = .69$) สถานศึกษามีความพร้อมในการดำเนินโครงการและการจัดกิจกรรมในโครงการฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61, S.D. = .75$) ผู้รับผิดชอบโครงการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการฯ หรือกิจกรรมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60, S.D. = .70$) โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ เป็นการเพิ่มโอกาสที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56, S.D. = .70$) โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ ทำให้รองผู้อำนวยการ ครู ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคโพธารามมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49, S.D. = .76$)

1.3) ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการ ครู ผู้แทนผู้เรียน ผู้ปกครอง และสถานประกอบการที่มีต่อการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตพบว่า

ด้านบริบท ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากทุกคนในวิทยาลัยฯ รวมถึงนักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และมีความเข้าใจในการจัดการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และจากการสัมภาษณ์พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการมีความสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและนโยบายด้านการศึกษาระดับและเป็นโครงการที่ดี ส่งผลให้สถานศึกษามีการทำงานสอดคล้องอย่างเป็นระบบวิทยาลัยฯ ควรดำเนินโครงการต่อไป

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยเบื้องต้นของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ มีความเหมาะสมแต่ควรมีการพัฒนาคู่มือหรือขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้กับผู้ปฏิบัติได้ใช้ในการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรเพิ่มการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครู ผู้ปกครอง และผู้เรียน รวมทั้งบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ที่ร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้มากขึ้น

ด้านกระบวนการ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ และดำเนินการเป็นไปตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ส่วนกระบวนการจัดทำและส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด และกระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และกระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีการดำเนินการยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามวงจรคุณภาพ (PDCA)

ด้านผลผลิต ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าควรพัฒนากระบวนการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และกระบวนการจัดทำและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด โดยจัดทำเป็นคู่มือที่มีรายละเอียด กระบวนการขั้นตอน มีเครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน และควรมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี จะมีประโยชน์ต่อสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการ ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้แทนสถานประกอบการที่มีต่อการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็นเชิงบวกว่าโครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายกำหนด สถานศึกษามีความพร้อมในการดำเนินโครงการ และโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ ทำให้สถานศึกษามีการทำงานอย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ และจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนต่อไป จึงเห็นควรให้ดำเนินการต่อไป แต่ควรพัฒนากระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และกระบวนการจัดทำและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดโดยจัดทำเป็นคู่มือที่มีรายละเอียด กระบวนการขั้นตอน มีเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน และควรมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

สรุปผลการประเมินข้อมูลจากแบบสอบถาม และจากการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการ ครู ผู้แทนผู้เรียน ผู้ปกครอง และสถานประกอบการ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ของสิ่งที่เกิดขึ้นจากการสอบถามด้วยแบบสอบถาม และสิ่งที่เกิดขึ้นจริงที่ได้จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่าโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เป็นโครงการที่ดี มีระบบการทำงานที่สอดรับ สัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบ ทุกภาระงาน ภายในสถานศึกษาพร้อม ๆ กันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดี สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี แต่ควรมีการปรับปรุงพัฒนากระบวนการดำเนินการในบางกิจกรรมให้เป็นระบบชัดเจน โดยการจัดทำคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้นำไปใช้ในการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโดยรวม และคุณภาพของผู้เรียนต่อไป โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายของสถานศึกษา

2) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา

2.1) ผลสัมฤทธิ์จากผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม 3 มาตรฐาน 10 ประเด็นการประเมิน 16 ประเด็นการประเมินย่อย 58 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ปีการศึกษา

2561 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.47$) แต่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วิทยาลัยฯ กำหนดที่ค่าเฉลี่ย ในภาพรวมเท่ากับ ($\bar{X} = 4.51-5.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานการศึกษา พบว่า มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับดีเลิศ ($\bar{X} = 4.33$) มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.32$) และมาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในระดับดี ($\bar{X} = 2.75$)

2.2) ด้านผลสัมฤทธิ์จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ภายใต้กรอบแนวทางการประเมิน 5 ด้าน 25 ข้อการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับดีเลิศ ($\bar{X} = 4.31$) ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วิทยาลัยฯ กำหนดที่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.51-5.00$) โดยมีผลการประเมินมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดีเลิศ ($\bar{X} = 3.94$) มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับดีเลิศ ($\bar{X} = 4.50$) และ มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในระดับอยู่ในระดับดีเลิศ ($\bar{X} = 4.50$)

สรุปได้ว่าผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม มีระดับคุณภาพไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.51-5.00$) สมควรอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องหาแนวทางในการพัฒนายกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

5.2 อภิปรายผล

การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบที่สำคัญและได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการประเมินโครงการระยะที่ 1 การประเมินโครงการก่อนดำเนินงาน (Preliminary Evaluation)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

5.2.1 ผลการประเมินด้านบริบท (Context) โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและทุก ประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เริ่มจากประเด็นความสำคัญของการจัดทำโครงการ รองลงมาได้แก่ ประเด็นความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการ และประเด็นความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของ โครงการที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ และผู้เกี่ยวข้องได้ ศึกษาข้อมูลความต้องการด้านนโยบายการจัดการศึกษาทุกระดับ ศึกษากฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความจำเป็นในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ก่อนจัดทำโครงการและกำหนด วัตถุประสงค์ของโครงการให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ประกอบกับผู้รับผิดชอบโครงการได้ดำเนินการศึกษาผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากรายงานการ

ประเมินตนเอง (SAR) ในรอบปีที่ผ่านมา จึงได้พบประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาว่าควรพัฒนาประเด็นใดเร่งด่วน ประเด็นใดรองลงมา และเตรียมการวางระบบการประกันคุณภาพการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ส่งผลให้การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านบริบท มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สมควรดำเนินการโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา นี้ ต่อไป ซึ่งผลการประเมินโครงการดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของสมคิด พรหมจ้อย (2552: 38-40) ที่ได้อธิบายไว้ว่าการประเมินก่อนเริ่มโครงการ (Preliminary Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินใจเลือกโครงการตรวจสอบความเหมาะสม ความสมเหตุสมผลของการวางแผนดำเนินโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการในการนำโครงการไปปฏิบัติการ ประเมินก่อนเริ่มโครงการมีความเชื่อบนพื้นฐานที่ว่าถ้าตัวโครงการนั้นได้รับการประเมินว่า มีความเหมาะสม สมเหตุสมผล ก็จะมีความเป็นไปได้ในการดำเนินการต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของอัลคิน (Alkin, 1969) กล่าวถึงการประเมินการวางแผนโครงการ (Program Planning Evaluation) เป็นการประเมินก่อนที่จะนำโครงการไปดำเนินการเพื่อดูว่าโครงการเหมาะสมที่จะดำเนินการต่อไปหรือไม่ ในการประเมินผลอาจจะทำได้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาว่า การวางแผนโครงการนั้นจะสามารถทำให้โครงการบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ ทั้งนี้อาจจะต้องอาศัยเกณฑ์การประเมินผลทั้งภายนอกและภายใน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

5.2.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ของโครงการ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เริ่มจากประเด็นด้านความพร้อมของบุคลากร รองลงมาประเด็นด้านความเพียงพอ เหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ ด้านกระบวนการขั้นตอนที่จะใช้ในการดำเนินการ และด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ที่เป็นเช่นนี้เพราะวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาขนาดกลาง เปิดทำการเรียนการสอนมากว่า 80 ปี มีจำนวนนักเรียนนักศึกษาประมาณ 1500 คน จึงมีงบประมาณและความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นพอสมควร ดังนั้นบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม จึงเป็นผู้มีประสบการณ์สูง และเคยได้รับมอบหมายให้จัดโครงการใหญ่ระดับชาติหลายโครงการ ดังนั้นเมื่อวิทยาลัยดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 บุคลากรส่วนใหญ่จึงมีความพร้อม การจัดเตรียมความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ และความพร้อมด้านอาคารสถานที่ การเตรียมขั้นตอนในการดำเนินโครงการจึงดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 จึงสมควรดำเนินการโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

นี้ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับรัตนะ บัวสนธ์ (2556: 10) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น ปัจจัยที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ กิจกรรมทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้วที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเป็นไปได้เพียงใด สอดคล้องกับสมถวิล วิจิตรวรรณ (2552: 23-25) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินก่อนเริ่มการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาความเหมาะสมพอเพียงของทรัพยากร เพื่อให้ผู้นำทรัพยากรมาใช้เพื่อให้โครงการบรรลุผล สอดคล้องกับนิศา ชูโต (2547: 20-22) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นการประเมินว่าปัจจัยที่ต้องการมีอะไรบ้างเพียงพอหรือไม่ ภายใต้ปัจจัยนี้มีทางเลือกใดหรือโปรแกรมใดที่ควรดำเนินการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการ การประเมินปัจจัยเบื้องต้นได้แก่ บุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์ จะช่วยให้ผู้ดำเนินโครงการเลือกแผนจัดโปรแกรมได้อย่างเหมาะสมหรือถ้าประเมินโครงการที่ดำเนินไปแล้วผลจากการประเมินปัจจัยก็จะให้คำตอบว่าการดำเนินโครงการที่ทำไปนั้นได้ดำเนินไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่

ผลการประเมินโครงการระยะที่ 2 การประเมินโครงการระหว่างดำเนินงาน (Formative Evaluation)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการ

ศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

5.2.3 ผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ (Process) โดยภาพรวมของการประเมินฯ การดำเนินงานตามกิจกรรม 5 กิจกรรมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละกระบวนการ มีกระบวนการที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 2 กระบวนการ ทั้งนี้เพราะกระบวนการทั้ง 2 กระบวนการนี้ ได้มีการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติเป็นงานปกติ และเป็นเพราะผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงการ มีความรู้และเข้าใจ ในกระบวนการดำเนินงานเป็นอย่างดีอยู่ก่อนแล้ว โดยต้องดำเนินงานเป็นประจำทุกปี ซึ่งแต่ละกระบวนการเป็นไปตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA คือมีการวางแผนงาน การปฏิบัติตามแผนงาน การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนงาน และการปรับปรุงแก้ไขและทุกรายการมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีคุณภาพ จึงควรดำเนินกิจกรรมทั้งสองกิจกรรมนี้ได้ต่อไป สอดคล้องกับสมคิด พรหมจ้อย (2552: 38-41) กล่าวว่า การประเมินในระหว่างการทำงาน (Formative Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำโครงการที่วางแผนไว้ไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อศึกษาถึงการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือทำไม่ได้ เพราะเหตุใด จุดเด่น จุดด้อย มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง การประเมินกระบวนการดำเนินโครงการนั้นเป็นการพยายามตอบคำถามว่าทำไมจึงเกิดปัญหา อุปสรรคหรือไม่เกิดปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการ ถ้าเกิดปัญหาจะได้ดำเนินการ

ปรับปรุงแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ การประเมินในขณะดำเนินโครงการจึงมีบทบาทในการปรับปรุงการดำเนินโครงการโดยตรง สอดคล้องกับรัตนะ บัวสนธ์ (2556: 90) และพิสนุ พงศ์ศรี (2551: 11) และ ศิริชัย กาญจนวาลี (2554: 47– 48) กล่าวว่า การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการบริหารโครงการการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ การนำปัจจัยนำเข้าของโครงการมาใช้เหมาะสมหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ มีประโยชน์ในการค้นหาจุดเด่น จุดด้อยของโครงการ

ส่วนกระบวนการที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมี 3 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และกระบวนการจัดทำและส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี มีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายกระบวนการพบว่า กระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หัวข้อการวางแผนก่อนดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หัวข้อการกำหนดขั้นตอนกระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ก่อนออกดำเนินการประเมินฯ ยังไม่ชัดเจน เครื่องมือและเกณฑ์การประเมินผลยังต้องได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กระบวนการดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ยังไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแจ้งให้ผู้รับการประเมินรับทราบเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการรับการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในแต่ละตัวชี้วัดความสำเร็จ การตรวจสอบผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการนำผลการตรวจสอบกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามาปรับปรุงแก้ไข และควรต้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในส่วนนี้ยังไม่เป็นไปตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ส่วนกระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาในด้านการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน และการปรับปรุงแก้ไขยังไม่ชัดเจน โดยในด้านการกำหนดกระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษายังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน ต้องอธิบายกระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาให้คณะกรรมการฯ ได้รับทราบ และยังขาดการวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาไปใช้แก้ปัญหาอย่างไม่เป็นไปตามวงจรคุณภาพ (PDCA) และส่วนด้านกระบวนการจัดทำและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ซึ่งหากสถานศึกษาประสงค์จะดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 นี้ต่อไป ควรต้องนำประเด็นที่พบ

ดังกล่าวไปปรับปรุง แก้ไข ให้มีประสิทธิภาพเสียก่อนโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงจะทำให้การดำเนินโครงการสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงาน จันวิจิตร (2559) ได้รายงานผลวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ควรดำเนินงานโดยการ จัดประชุมชี้แจงครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมกันวางแผนดำเนินงาน ทำการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรใช้วงจรคุณภาพ PDCA และให้รองผู้อำนวยการ ครูผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสอดคล้องกับรัตน์ะ บัวสนธ์ (2556: 10-17) กล่าวว่า การประเมินกระบวนการเป็นการประเมินระหว่างการดำเนินโครงการเพื่อหาข้อดี และข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือทำไม่ได้ เพราะเหตุใด เกิดปัญหา อุปสรรคไม่ราบรื่น ไม่คล่องตัวหรือไม่อย่างไร มีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

ผลการประเมินระยะที่ 3 การประเมินผลโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Summative Evaluation)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

5.2.4 การประเมินโครงการด้านผลผลิตของโครงการ (Product) ประกอบด้วย

1) การประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

1.1) ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ของผลการดำเนินงานตามกิจกรรม 5 กิจกรรมที่กำหนดในโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในภาพรวมมีความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นที่มีความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ผลการดำเนินกิจกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 2) ผลการดำเนินกิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่ดำเนินการได้ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะกิจกรรมทั้ง 2 กิจกรรมนี้มีกระบวนการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทำให้บุคลากรเกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติเป็นงานปกติได้ และเป็นเพราะผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงการ มีความรู้ และเข้าใจ ในกระบวนการดำเนินงานเป็นอย่างดีอยู่แล้ว โดยต้องดำเนินงานเป็นประจำทุกปี ซึ่งแต่ละกระบวนการ เป็นไปตามวงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA คือ มีการวางแผนงาน การปฏิบัติ

ตามแผนงาน การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนงาน และการปรับปรุงแก้ไข จึงส่งผลให้กระบวนการในดำเนินการใน 2 กิจกรรมดังกล่าวมีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) ข้อ 5.2.3 ส่วนประเด็นความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยได้แก่ 1) ผลการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 2) ผลการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และ 3) ผลการจัดทำและส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้เพราะกระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และผลการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา เป็นเรื่องใหม่ของสถานศึกษาที่เริ่มดำเนินการเป็นครั้งแรกของสถานศึกษาแห่งนี้ บุคลากรจึงยังไม่มีประสบการณ์ และขาดความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการ แนวปฏิบัติที่มียังขาดความชัดเจน และยังขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ปฏิบัติจากฝ่ายบริหารผู้รับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามในประเด็นนี้จึงเห็นว่า ผลการดำเนินงานที่ได้จากกระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และกระบวนการจัดทำและส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัด ยังขาดความเหมาะสม และมีความเป็นประโยชน์น้อยส่งผลให้ผลการดำเนินงานทั้ง 3 กิจกรรมไม่ประสบความสำเร็จ ส่งผลให้การดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร มีผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด จึงควรต้องได้รับการปรับปรุง แก้ไขกระบวนการดำเนินงานให้ชัดเจน โดยต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่บุคลากรผู้รับผิดชอบ และผู้เกี่ยวข้องได้ทราบและเข้าใจก่อนดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงจะส่งผลให้การดำเนินงานต่าง ๆ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับชนิดดาบุพผามาต (2555) การประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านผลผลิตมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยความรู้ความเข้าใจในการบริการด้านบทเรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด และลีเลย์ (Lelley, 1983) ได้ศึกษาการประเมินโครงการศึกษาวิชาชีพของวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาวิทยาลัยอาร์คันซอ ผลการประเมินพบว่า ผู้จบการศึกษา มีความพึงพอใจในหลักสูตรในระดับน้อย และต้องการให้มีการทบทวนกระบวนการคัดเลือกผู้เข้ารับการศึกษาและกระบวนการนิเทศ ผู้เข้ารับการศึกษามีความพึงพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับแมตซ์ (Matz, 1981) ได้ประเมินโครงการศึกษาด้านโภชนาศาสตร์ ในโรงเรียนชนบทของรัฐเพนซิลวาเนีย สหรัฐอเมริกาโดยใช้รูปแบบการประเมิน (CIPP Model) ผลการประเมิน พบว่า ด้านบริบท นักเรียนมีความต้องการที่จะศึกษาด้านโภชนาศาสตร์ในระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น การพัฒนาโครงการได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชาวบ้าน ครู รองผู้อำนวยการ และบุคลากรที่อยู่ในหน่วยบริการในระดับมาก ด้านกระบวนการ ครูอาจารย์มีความพึงพอใจในรูปแบบการ

เรียนการสอนในระดับมากที่สุด ส่วนนักเรียนมีความพึงพอใจในรูปแบบการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด และด้านผลผลิต นักเรียนมีความรู้ด้านโภชนาศาสตร์ในระดับมาก

1.2) ผลการประเมินความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในฐานะผู้ปฏิบัติโดยตรง ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะโครงการนี้เป็นโครงการที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความตระหนักและเห็น ความสำคัญจำเป็นที่ต้องพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นที่ไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นกฎหมายที่สถานศึกษาต้องนำสู่การปฏิบัติจึงร่วมแรง ร่วมใจในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรทุกภาคส่วนในสถานศึกษาได้เห็น ความสำคัญของการพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ ตามมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งมีการติดตามนิเทศการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอนของ ครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรองผู้อำนวยการฝ่าย ที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้อง กับนุวัฒน์ อุทราสวัสดิ์ (2559) ได้รายงานประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนบัวใหญ่ อำเภอบัว ใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ทำการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในของ โรงเรียนบัวใหญ่ ปีการศึกษา 2559 โดยครูพบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งหากโครงการใดดำเนินการได้อย่างประสบความสำเร็จ ก็พบว่า ผู้เกี่ยวข้องหรือผลการประเมินโครงการจะมีผลการประเมินในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับแม็ส (Matz,1981) ได้ประเมินโครงการศึกษาด้านโภชนาศาสตร์ในโรงเรียนชนบทของรัฐเพนซิลวา เนีย สหรัฐอเมริกา โดยใช้รูปแบบการประเมินซิป (CIPP Model) ผลการประเมินพบว่า ครูอาจารย์ มี ความพึงพอใจในรูปแบบการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด ส่วนนักเรียนมีความพึงพอใจในรูปแบบ การเรียนการสอนในระดับมากที่สุด และด้านผลผลิต นักเรียนมีความรู้ด้านโภชนาศาสตร์ในระดับมาก และสอดคล้องกับลีเลย์ (Lelley, 1983) ได้ศึกษาประเมินโครงการศึกษาวิชาชีพของวิทยาลัยวิชา การศึกษา มหาวิทยาลัยอาร์คันซอ ผลการประเมินพบว่า ผู้เข้ารับการศึกษาที่มีความพึงพอใจใน ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในระดับมากที่สุด

1.3) ผลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการ ครู ผู้แทนผู้เรียน ผู้ปกครอง และ สถานประกอบการที่มีต่อการดำเนินโครงการและผลที่เกิดขึ้นของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการ ศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 พบว่า ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาฯ พบว่า โดยภาพรวมผู้ให้ สัมภาษณ์ เห็นว่า โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ เป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ มีความเหมาะสมกับ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีความสอดคล้องกันทั้งกระบวนการและเป็นระบบ ควร ดำเนินการต่อไป เพื่อประโยชน์ทั้งของผู้เรียนและสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะผู้ให้สัมภาษณ์มีความ

ตระหนักรู้และเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม โดยตรง จึงเห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และควรดำเนินโครงการนี้ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการ ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธารามฯ ในขั้นตอน วงเล็บ 2) ในฐานะผู้ปฏิบัติโดยตรง

2) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา

2.1) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม 3 มาตรฐาน 10 ประเด็นการประเมิน 16 ประเด็นการประเมินย่อย 58 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ปีการศึกษา 2561 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ระดับยอดเยี่ยมที่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.51-5.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานการศึกษาพบว่า มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีเลิศ รองลงมามาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับดี และมาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.2) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ภายใต้กรอบแนวทางการประเมิน 5 ด้าน 25 ข้อการประเมินของหน่วยงานต้นสังกัด มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับดีเลิศ ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานการศึกษา เรียงตามลำดับผลการประเมินจากมากไปหาน้อยพบว่า มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับดีเลิศ รองลงมาได้แก่มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในระดับดีเลิศ และมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีเลิศ ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้เช่นเดียวกัน แต่ยังมีผลการประเมินคุณภาพที่สูงกว่าผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เพราะสูตรการคำนวณและเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินของต้นสังกัด คือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ใช้การคำนวณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้กำหนดค่าคะแนน และเกณฑ์การประเมินที่แตกต่างกับเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม อีกทั้งประเด็นการประเมินและตัวชี้วัดความสำเร็จ ยังมีความแตกต่างในรายละเอียดทำให้ผลการประเมินจึงมีความแตกต่างกัน แต่ทั้งนี้ผลการประเมินทั้งการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม และการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม กำหนดไว้คือกำหนดไว้ที่ระดับยอดเยี่ยมที่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.51-5.00$) ซึ่งการดำเนินการจัดการศึกษาของ

สถานศึกษาที่มีคุณภาพเป็นความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการให้สำเร็จให้จงได้ เพราะจะส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง จึงสามารถสรุปได้ว่าการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ยังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น และควรต้องปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณภาพการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ อย่างต่อเนื่องต่อไป จึงจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพได้ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของอิมามิ มาซาฮากิ (1986) Kaizen ไคเซ็น หรือ Continuous Improvement การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง คือ การปรับปรุงเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เกิดขึ้นจากความพยายามอย่างต่อเนื่อง ค่อยเป็นค่อยไปในการปรับปรุงจากมาตรฐานเดิมที่มีอยู่ให้ดีขึ้น รวมถึงการปรับปรุงการทำงานประจำวันให้ดียิ่งขึ้น การปรับปรุงนี้อาจไม่จำเป็นต้องใช้เทคนิคพิเศษใด ๆ เพียงแต่ใช้สามัญสำนึกของบุคลากรทั้งหมดทุกระดับในองค์กร ในการตรวจสอบงานของตนเอง และตั้งใจปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยการปรับปรุงงานที่ทำเป็นประจำอยู่เสมอ

สรุปผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา มีระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาฯ ยังไม่สามารถทำให้ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ ระดับยอดเยี่ยม ซึ่งหากพิจารณาจากผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ ในขั้นตอนการประเมินกระบวนการพบว่า มีกระบวนการไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมี 3 กิจกรรม ที่จะต้องนำสู่การปรับปรุง แก้ไขคือ 1) กระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 2) กระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และ 3) กระบวนการจัดทำและส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี จึงสมควรอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรหาแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

จากข้อมูลผลการประเมินโครงการดังที่ได้ทำการประเมินทุกขั้นตอนแล้วนั้น สรุปได้ว่าโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ควรได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินการต่อไป เนื่องจากเป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งคือเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและประเทศชาติ และโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ มีกระบวนการดำเนินงานที่สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ จะส่งผลให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านครอบคลุมภารกิจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งหมด แต่มีกระบวนการที่ดำเนินงานแล้วยังขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรนำสู่การปรับปรุง แก้ไข พัฒนา 3 กิจกรรมคือ 1) กระบวนการ

ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 2) กระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และ 3) กระบวนการจัดทำและส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มีกระบวนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ครอบคลุมครบทุกกิจกรรมแล้วย่อมส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาได้ในที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

จากผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการ ที่ผู้ประเมินโครงการได้นำเสนอแล้วนั้น เพื่อเป็นการพัฒนา และปรับปรุงโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป ผู้ประเมินขอเสนอแนะในประเด็นต่างๆ แต่ละด้านที่ทำการประเมินโครงการ ดังนี้

1) ด้านบริบท สถานศึกษามีความพร้อมที่จะดำเนินการ และโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ ยังเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องและรองรับการพัฒนาการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการอาชีวศึกษา นโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นโยบายของวิทยาลัยฯ และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้นโครงการดังกล่าวจึงมีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องดำเนินการโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาฯ นี้ต่อไป แต่ควรปรับปรุงข้อความในวัตถุประสงค์ของโครงการให้มีความกระชับ และเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการดำเนิน โครงการให้ชัดเจนมากขึ้น

2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น สถานศึกษามีความพร้อมในการดำเนินการเกือบทุกด้าน แต่ควรมีการพัฒนาคู่มือหรือแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้กับผู้ปฏิบัติได้ใช้ในการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีการสร้างความรู้ความตระหนักโดยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรของและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ร่วมดำเนินโครงการมากยิ่งขึ้น และควรจัดทำอาคารเรียน และอาคารปฏิบัติการให้เพียงพอเหมาะสม มากยิ่งขึ้น

3) ด้านกระบวนการ สถานศึกษาควรมีแนวปฏิบัติในการดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม ชัดเจน เชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดย (1) สถานศึกษาควรจัดทำคู่มือการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คู่มือการติดตามผลการดำเนินการ

เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และคู่มือการจัดทำและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้หน่วยงานต้นสังกัด ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตามวงจรคุณภาพ PDCA (2) สถานศึกษาควรสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำคู่มือไปใช้แก่บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินผลฯ ติดตามผลฯ และรายงานการประเมินตนเอง (SAR) เพื่อให้บุคลากรได้นำไปใช้เป็นแนวในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น (3) สถานศึกษาควรให้ความสำคัญและวางแผนการดำเนินงานกับทุกกระบวนการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และกระบวนการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เนื่องจากกระบวนการดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือช่วยขับเคลื่อนให้เกิดการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ครบถ้วนทั้งระบบ ได้เป็นอย่างดี

4) ด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ก่อนดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินการ คือ (1) สถานศึกษาควรมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา หรือประเมินความเหมาะสม ของแต่ละกิจกรรมการดำเนินงานทั้ง 5 กิจกรรมจากบุคลากรผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลนำสู่การปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการดำเนินงานได้ถูกต้อง ตรงเป้าหมาย ให้มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ให้มากที่สุด (2) สถานศึกษาควรพัฒนากระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กระบวนการติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และกระบวนการจัดทำและจัดส่งรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ให้หน่วยงานต้นสังกัด ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตามวงจรคุณภาพ PDCA ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้นทุกมาตรฐานการศึกษา และควรสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในทุก ๆ กระบวนการ ควรมีการดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และทำการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง จะส่งผลให้สถานศึกษาได้ข้อมูลที่ต้องการ ครบถ้วน สมบูรณ์ มาดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินตนเองได้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งจะทำได้ผลสะท้อน คือ จุดเด่น จุดควรพัฒนา นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ตามวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA อย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้กระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เพราะหากกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดี ย่อมส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยตรง และจะส่งผลให้สถานศึกษาสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาสถานศึกษามีคุณภาพได้บรรลุตามเป้าหมายคุณภาพที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการประเมินโครงการครั้งต่อไป

1) ควรนำผลการประเมินโครงการ ในส่วนที่เป็นจุดที่ควรพัฒนา ไปศึกษาวิจัยเชิงลึกและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและการพัฒนาการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพิ่มมากขึ้น

2) ควรมีการศึกษาและประเมินเกี่ยวกับโครงการอื่น ๆ เช่น โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเฉพาะทาง วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม หรือโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอาชีวะสร้างช่างฝีมือ ฯลฯ ที่วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ดำเนินการอยู่ ด้วยรูปแบบการประเมินแบบซีป (CIPP Model) เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจปรับปรุง พัฒนาในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้มีความยั่งยืนในการดำเนินงานต่อไป